

Redaguje zespół:  
HANNA GARCZYŃSKA (redaktor techniczny), ANDRZEJ JERMACEK (redaktor naczelny),  
PAWEŁ PAWLACZYK

Stali współpracownicy:  
KATARZYNA BARAŃSKA (Warszawa), ARKADIUSZ GAWROŃSKI (Poznań),  
JACEK HERBICH (Gdańsk), MARIUSZ KISTOWSKI (Gdańsk), ANNA KUJAWA (Turew),  
TADEUSZ MIZERA (Poznań), RAFAŁ RUTA (Wrocław), PIOTR TRYJANOWSKI (Poznań),  
LESŁAW WOŁEJKO (Szczecin), MICHAŁ ŻMIHORSKI (Warszawa)

Redakcja składa serdeczne podziękowania wszystkim recenzentom artykułów  
zawartych w tym zeszycie

Rysunki:  
PIOTR KUŁAK

Tłumaczenia:  
PIOTR RATAJCZAK

Zeszyt ten zawiera materiały z sesji naukowej „Czy udaje się nam powstrzymać degradację  
przyrody?”, która odbyła się w Łagowie Lubuskim, w dniach 17-19 kwietnia 2009.

WYDAWNICTWO KLUBU PRZYRODNIKÓW  
Adres redakcji: ul. 1 Maja 22, 66-200 Świebodzin  
tel./fax 068 3828236  
e-mail: kp@kp.org.pl  
www.kp.org.pl

Druk i skład:  
Drukarnia SONAR sp. z o.o.  
66-400 Gorzów Wlkp., ul. Kostrzyńska 89, tel. (095) 736 88 35

Przegląd Przyrodniczy  
XXI, 1 (2010): 3-7

Paweł Pluciński

## PONOWNE ODKRYCIE KOŚLACZKA STOŻKOWATEGO *ANACAMPTIS PIRAMIDALIS* - GATUNKU STORCZYKA UZNANEGO ZA WYMARŁY W POLSCE

### Rediscovery of pyramidal orchid *Anacamptis pyramidalis* - a species of orchid recognized as extinct in Poland



ABSTRAKT: Nowe stanowisko *Anacamptis pyramidalis* zostało odkryte na łąkach nad Odrą w woj. zachodniopomorskim (ATPOL kwadrat AC 62). Populacja liczy 99 osobników. Do tej pory gatunek ten uznawany był za wymarły w Polsce (Zarzycki 2001). Jest to obecnie jedyna populacja *Anacamptis pyramidalis* w kraju.

SŁOWA KLUCZOWE: *Anacamptis pyramidalis*, województwo zachodniopomorskie

ABSTRACT: The new population of *Anacamptis pyramidalis* was discovered on meadows extending along the river Odra (ATPOL square AC 62, Zachodniopomorskie Province). The population is composed of 99 individuals. So far, this species has been considered extinct in Poland (Zarzycki 2001). This is the only population of *Anacamptis pyramidalis* in Poland.

KEY WORDS: *Anacamptis pyramidalis*, Zachodniopomorskie Region.

Koślaczek stożkowaty *Anacamptis pyramidalis* (L.) L. C. M. Richard to jedyny przedstawiciel rodzaju *Anacamptis*. W „Polskiej czerwonej księdze roślin” uznano, że gatunek najprawdopodobniej w Polsce wyginął. W „Czerwonej liście roślin naczyniowych zagrożonych w Polsce” gatunek uznany jest za wymarły – Ex (Zarzycki i Szeląg 1992). Ostatnie stwierdzenia w okolicy Poznania datuje się na podstawie arkuszy zielnikowych na rok 1933 (Zarzycki 2001), czyli 76 lat temu. Wcześniej *Anacamptis* uznawany był za bardzo rzadki, stwierdzany jedynie na 13 historycznych już stanowiskach. Koślaczek znajduje się także w Czerwonych księgach roślin i Czerwonych listach roślin krajów sąsiadujących z Polską: Niemiec, Czech,

Słowacji i Ukrainy, a we florze pozostałych państw sąsiadujących nie występuje.

*Anacamptis pyramidalis* należy do elementu submediterrańsko-subatlantyckiego. Występuje w Europie zachodniej, środkowej i południowej oraz w północnej Afryce i nad Morzem Kaspijskim (Flora Europaea 1980).

Nowe stanowisko *Anacamptis pyramidalis* zostało odkryte w sezonie wegetacyjnym 2009 w obrębie OSS Dolna Odra w województwie zachodniopomorskim w kwadracie ATPOL – AC 62. To zupełnie nowe, nie znane nauce stanowisko znajduje się na rozległych łąkach nadodrzańskich w pasie między strefą zalewową a nadzalewową doliny. W obrębie stanowiska naliczono 99 kwitnących osobników rozrzuconych w postaci dwóch rozległych